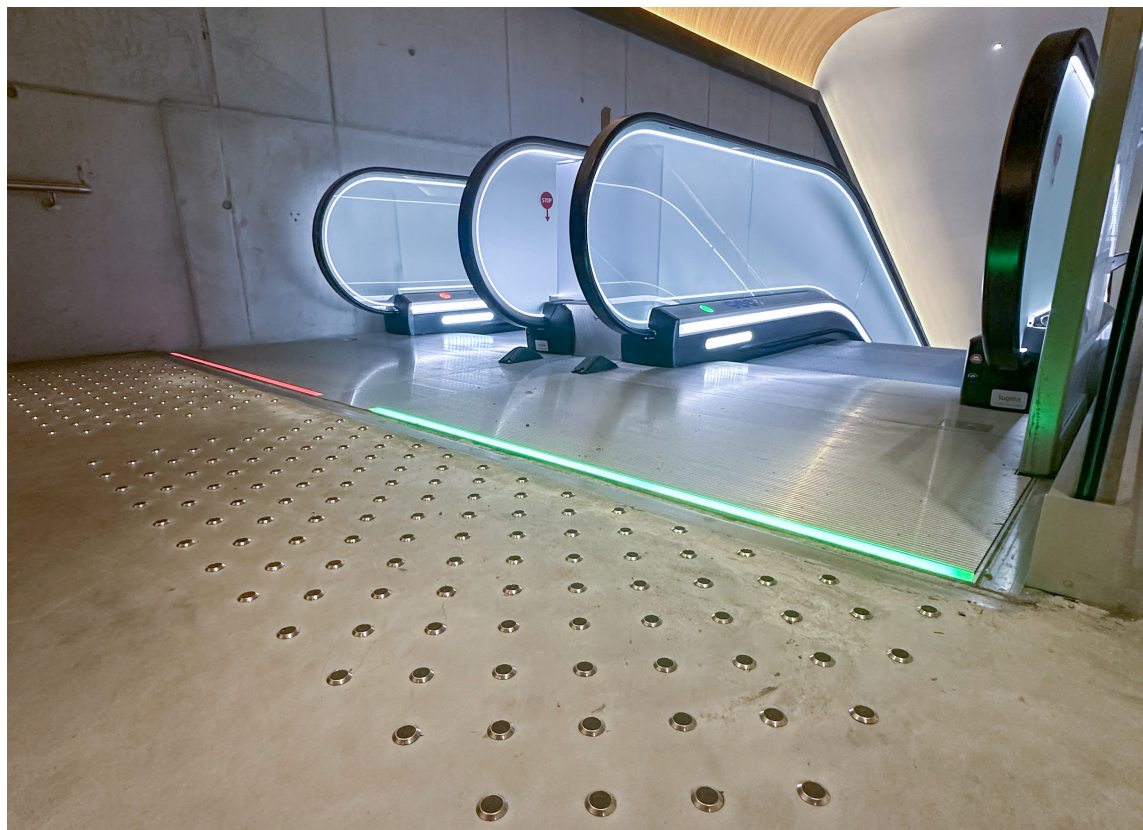

Dette betyr universell utforming

Universell utforming handler om å lage miljøer som er enkle å bruke for alle, uansett alder eller funksjonsevne. Det betyr at samfunnet er tilpasset så alle kan delta. Taktil merking er en viktig del av dette, og hjelper folk med å navigere tryggere i omgivelsene.

Av Iver Valkvæ/ifi.no, ifi.no

Gjennom prosjekter som Bybanetraseen ved Haraldsplass og Bergen rådhus, viser Dana Lim hvordan man kan implementere universell utforming på en praktisk måte.

- Teknologiske løsninger og nye regelverk vil videreutvikle tilnærmingen til universell utforming og bidra til et enda mer tilgjengelig samfunn, sier Lorentz Stuhr hos Dana Lim.
- Fremtidige innovasjoner innen universell utforming kan omfatte avansert teknologi som sensorer og kunstig intelligens for justeringer som skjer umiddelbart, legger han til.

Praktiske løsninger for alle

Universell utforming handler om å gjøre omgivelsene tilgjengelige for alle. Stuhr trekker frem noen av de vanligste løsningene vi ser i hverdagen, som kanskje ikke alle legger merke til.

- Eksempler på vanlige typer universell utforming inkluderer ledelinjer, farefelt og trappeneser. Ledelinjer

hjelper synshemmede med å navigere, farefelt advarer mot potensielle farer som trapper eller overgangsfelt, og trappenesser markerer trappetrinn tydelig for å forhindre fall. Andre eksempler kan være rullestolramper, automatiske døråpnere og lydsignaler ved fotgjengeroverganger, sier han.

LØSNINGER FOR ALLE: – Vanlige typer universell utforming inkluderer ledelinjer, farefelt og trappenesser. Ledelinjer hjelper synshemmede med navigering, mens farefelt advarer om farer som trapper og overgangsfelt, sier Lorentz Stuhr.

Kan brukes i mange ulike miljøer

Taktil merking er en viktig del av universell utforming og kan brukes både inne og ute. Innendørs kan taktile merker på gulv og skilt hjelpe blinde og svaksynte med å finne frem, som til trapper og dører.

– Ute kan taktile markeringer på fortau og offentlige plasser øke sikkerheten ved å vise vei til innganger eller advare om farer. Offentlige steder har ofte strenge krav til taktil merking, mens private områder kan tilpasses for å gjøre det tryggere og mer tilgjengelig for alle, sier Stuhr.

VARSELFELT: Varselfelt forteller svaksynte om nærvær av trapper, og gir tydelige visuelle og taktile signaler som bidrar til økt sikkerhet ved bevegelse i offentlige og private rom.

Spennende fremtid

Lorentz Stuhr er overbevist om at universell utforming vil fortsette å utvikle seg og i fremtiden inkludere flere teknologiske løsninger, som kunstig intelligens (KI).

– Fremtidige innovasjoner innen universell utforming kan omfatte avansert teknologi som sensorer og kunstig intelligens for sanntidstilpasning. Smart teknologi, som interaktive skilt og navigasjonsverktøy, kan forbedre tilgjengeligheten ytterligere, mens fleksible materialer og nye konstruksjonsmetoder kan gjøre det enklere å integrere taktil merking, sier han.

Nye krav i 2025

Fra 2025 vil kravene til universell utforming også omfatte eksisterende boliger, ikke bare nye byggeprosjekter.

– Dette innebærer at eksisterende bygninger må tilpasses for å sikre tilgjengelighet for alle, noe som kan inkludere installasjon av ledelinjer, trappeneser og sklisiske overflater. Målet er å gjøre boliger tryggere og mer tilgjengelige for personer med ulike funksjonsevner, avslutter han.

LEDELINJER: Innendørs kan taktile markeringer på gulv og skilt gi blinde og svaksynte veiledning, slik at de lettere kan finne veier, trapper og romfunksjoner. Her er ledelinjer inne på rådhuset i Bergen.

Mer informasjon

- Dana Lim: <https://www.danalim.com/no/>